EL·POBLE·CATALÀ

REDACCIO I ADMINISTRACIO EST, 16 - TELEFON 2298 | ANY XIII. NÚM. 4197 · · BARCELONA, DIVENDRES 13 D'OCTUBRE DE 1916 · · UN NÚM. 5 CÉNTIMS | IMPREMTA I ESTEREOTIPIA EST, 16. TELEFON 2298

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Fins el 14 d'octubre

Ocasions excepcionals en

Llanes, Sedes, Cotons

Velluts de seda, Velluts, Genres de punt

DEL 16 AL 28 D'OCTUBRE

GRAN EXPOSICIÓ y venda de

Catifes, Tapiceries, i Cortinatjes

Estors, Visillos, Colxes, Mantes, Edredons, Llensols, Tapetes, Portiers, Mobles, Cuadros, Llámpares, Figures, Macetes, Flors, Gerros amb importants reduccions de preus

Catifes CREX de gran resultat

substitueixen amb ventatja a les de coco
Importació exclusiva de Nova Iork
per a aquestos Magatzems

ARAGÓ I CATALUNYA

L'Orfeó de Graus

L'Orfeó de Graus ha sigut rebut per Catalunya amb la cortesía i l'atenció amb que sempre nosaltres sabem rebre als forasters, i amb la que rebérem als expedicionaris aragonesos de fa poc temps.

Ni allavors ni ara podràn dir els nostres visitants que a l'hora de cumplir amb els deures de delicadesa corresponents nosaltres tenim per a rès en compte agravis anteriors o ofenses pendents.

I ho hem de fer constar així, perquè les recents qüestions entre Aragó i Catalunya imposen aquesta explicació, ja que en aquestes circumstancies això en lloc d'ésser una immodesta alabança propia, és una imprescindible resposta de defensa.

Ambdós venen de les mateixes terres: els orfeonistes d'avui i els expedicionaris d'ahir, i ambdós pot representar la mateixa personalitat aragonesa davant de Catalunya, però aquelles manifestacions que hem fet més amunt, és oportú dir-les avui en que'ns trobem encaixant amicalment amb l'entitat artística de Graus i en que ja han passat i són lluny els qui fatalment ens havíen de portar el record de fondos agravis sota el cerimonial protocolari de llur visita.

Perquè pel que's veu, i pel que ja francament s'ha manifestat, els excursionistes anteriors eren ben bé la representació d'aquest injust i lamentable odi d'Aragó a Catalunya, i els d'ara signifiquen una tendencia d'aquella mateixa terra simpatitzant, sinó admiradora, del sentit que genèrica i patriòticament enclouen les aspiracions catalanes.

D'aquesta diferencia entre uns i altres representants d'Aragó, en surt, primer que tot, un fondo i sincer reconeixement per a que l'Orfeó de Graus, que nosaltres, catalans, hem de fer constar públicament per tal de demostrar que aquest afecte està per sobre i per dintre de totes les formes exteriors i aparatoses de la cortesía.

Però, en surt també la consideració de que simbòlicament aquesta diferencia d'apreciacions pot venir de que en els uns hi persisteix el llevat de l'espanyolisme que's formà en l'epopeia contra Napoleón i en els altres la repercusió d'aquella ideología d'En Costa, del solitari de Graus, que per anar orientada cap a la moderna Europa i per a ésser la gloriosa continuació de l'obra crítica dels Saavedra, dels Ganivet, dels Pi i Margall i de tants altres, vé a coincidir en esperit amb la força progressiva i renovadora que representa Catalunya dintre d'Espanya.

S'ha dit que un dels més greus mals d'Espanya està en la manca d'un ideal nacional que coessioni els entusiasmes i les voluntats de tots els séus ciutadans. Algú ha proclamat la conveniencia de que intervinguem en la guerra actual a fi de provocar aquest motiu de solidaritat espanyola. I s'ha tingut de convenir en que l'aixecament de tot el poble contra els exèrcits francesos, no fou un aglutinant prou eficaç per a donar-nos aquesta unió i aquesta vigoría espiritual.

Si ara ens entretinguessim en esbrinar els factors morals i psicològics que en aquella lluita concorreren de part dels espanyols, segurament compendríem aquesta aparent contradicció d'un tan significant resultat al cap de vall de un esforç tan extraordinari. I quedarien d'una banda els sentiments arcaics que allavors s'excitaren per a persistir avui en la forma d'aquest espanyolisme enemic de Catalunya i, d'una altra, el sentit de la llibertat i del progrés, que allavors tingué per adeptes als «afrancesats», i ara hi té als catalanistes.

Supervivencia de lo primer són els aragonesos que amb tanta injusticia i amb tanta manca de raó ataquen constantment a Catalunya, sense tenir en compte que d'aquest modo perjudiquen igualment a l'interès general d'Espanya, com així es podría demostrar pensant amb el caràcter dels cassos concrets en que aquesta oposició s'ha manifestat.

Representació de lo segón, mantingut en l'ideología espanyola per les prèdiques d'iconoclasta i d'apostol d'aquells grans homes, mólts dels quals nasqueren en terres aragoneses, ho és l'Orfeó de la patria del gran Costa.

Endrecem, donos, al séu símbol una benvinguda cordial que sigui penyora de que Catalunya és sempre amiga i germana de les regions que com ella es daleixen de debò pel progrés que fa vía en els temps moderns i somnía per a l'avenir.

Ciutadanes

L'arribada del trasatlàntic

L'arribada d'un trasatlàntic en el port, ofereix sempre un atractiu de novetat i d'exportisme. Per a uns es la nau portentosa de la llegenda que retorna d'un bell país d'encomi carregada de fruits d'or i de totes les benhaurances; pais vers el qual se dirigeix el llur anhel en un suprem desig de desliurament i de felicitat llunyana. Per a altres significa el retorn a la llar, del pare, de l'espós, del germà: un somni que devé realitat, un torment imparable del qual n'arriba la fi; una angoixa que s'esvaneix i una explosió d'amor que's desfà en un bés impetuós i un ábraç inacabable en plé moll, sota l'esguard indiferent de l'anònima multitut.

Per l'indiferent, és un espectacle imprevist, sense relieu; pel cotxer i el camàlic i l'interpret o l'agent d'hostal, és un negoci en perspectiva: la propina que cau, o el pobre indià a qui se explota a gratscient en son primer salut a la patria que havía tant anyorada.

Avui la tarda era grisa, plujosa i un vent de tardor fret i humid, feia pensar amb goig en les robes groixudes i caldes d hivern; en la placidesa d'un confortable «boudoir» i en tebior dolça i aromosa de les carns adorables de l'aimada.

El gran trasatlàntic anava buidant per les escales una riuada humana que després d'omplir el desembarcador, se acanalava a dins l'estació i n'eixía finalment per entre una doble muralla de gent ansiosa i cridanera, d'entre la qual cadascú en destriava ja de lluny els rostres volguts i les mans que, nirvioses s'allargaven en el glatir frisós d'una estreta formidable. Després, uns, a peu i carregats amb tota mena d'andromines; altres en carruatges, els inmigrans s'anaven esbandint per els molls fent cap a la ciutat, que atrategada, els recullía amb la normal indiferencia.

La major part d'ells anaven riallers, com plens d'una joia triomfal: per fi havíen retrobat la patria, prompte se asseurien a la llar voltats de tendres ateccions. Sols un s'en destacava enérgicament sobre aquell tons tardoral, issolat dels demés, silenciós, estrany al bullici, de cara a la mar de la qual semblava pendre comiat amb racansa. Qui era? D'on venía? Qui ho sab!.. Era un home d'edat indefinible; semblava un vell però més aviat era revellit, endernegat sens dubte per un treball sense repós allà en terres llunyanes on, voltat de privácions, havia enterrat tota una joventut, sense haver conegut goig de cap mena i sense altra ambició que, arribar a ássolir un passament i recullir-se després a la vora del camí per a veure passar dolçament la vida. Quantes voltes, en son desterro, deixant volar la tantasía vers la patria de sos amors hauría fruit anticipadament els goigs sublims que es promettia d'aqueixa terra tan esperadal Tornaría ric, seria feliç, car trovaría als pares, als germans, l'antiga aimada, tal volta l'esperarien en aqueix mateix lloc; els abraçaría a tots al saltar del vaixell i plorarien junts d'alegría... Però devíen haver passat molts anys, masses anys, potser, i els pares havíen mort tal volta; els germans no hi eren pas, tampoc, a rèbre'l, i l'aimada, qui sab! potser casada... S'havía trobat sol en aquell moll espaiós, sota aquell cel gris com una mortalla, sense uns braços on poder llençar-se per a plorar la alegria del retorn i desfogar son cor, durant tants anys clos a tot afecte.

Vestit de negre: un vestit lluent, de grans diades, amb senyals d'haver estat curosament guardat; el capell, negre també; apareixía encongit, com un home avesat a feines rudes i a robes més folgades. Quan després d'uns moments de vacilació havía pujat penosament en un carruatge, semblava talment un ésser dessolat, assistint resignadament a son propi enterro.

FRANC

Els voluntaris catalans a França

Noves dels nostres voluntaris:

Els legionaris catalans Joàn Bastús i Joàn Llop han obtingut la Creu de Guerra per actes heròics a la batalla del Somme a primers de Juliól.

Enric Turró, esmentat a l'ordre de l'exèrcit i concessió de la Creu de Guerra.

El caporal Llobet, que és a Alger per a refer-se de la campanya dels Dardanels i Salónica, ha estat proposat per a suboficial.

En Pascal Nin, de la Llacuna (Penadès), ha millorat de la ferida i ara es troba a l'antic castell de Sourdeval-la-Barre, transformat en hermós sanatori.

En Joaquim Sanahuja ha estat ja a París, en ús de llicencia, essent mólt testejat, al Centre Català, pels bons compatricis Balmanya i Vinyes, que tan de bé han fet i fan pels catalans legionaris que lluiten, ara, per la llibertat en perill...

En Juli Comerma, el valent català, aquell que, a pesar dels dolors de les ferides, no volgué, de cap manera, retirar-se ni que'l retiressin del camp de batalla, per qual acte d'abnegació fou citat honorificament i se li conferí la Creu de Guerra, ens escriu contantnos varis episodis bèl·lics en que han pres part els séus companys de penes i glories, quals fets anirem relatant ordenadament.

En Joàn Vilana, ferit al cap, torna a trobar-se a la línia de combat.

En Francesc Muñoz, el legionari de temperament serè el qual té gran ascendent sobre els companys séus, aquell que, havent perdut la seva Companyía tots els oficials, encoratjà els séus homes i els portà a la victoria, fent més d'un centenar de presoners, ha estat, també, citat a la ordre de la Divisió i se li ha concedit, aixímateix, la Creu de Guerra.

L'Aleix Solà, de la Vilella Baixa (Priorat), ferit de bala explosiva a la espatlla, millora prodigiosament i ha obtingut un mes de permís per a refer-se.

A. de V.

Joventut Nacionalista Republicana

En la darrera reunió reglamentaria del Concell Directiu d'aquesta batalladora, entussiasta i laboriosa Joventut entre altres acords de caràcter íntim s'acordà fer un altre acte de propaganda i afirmació nacionalista republicana que seguramont tindrà lloc el primer diumenge del mes que en el local de la J. F. N. R. de Badalona, en el que hi pendrà part entre altres oradors el brillant cronista d'«EL POBLE CATALA» al Riff En Eugeni Duch Salvat qui donarà a conèixer els diferents aspectes de l'acció colonitzadora d'Espanya al Marroc, militar, comercial, higiènica, etz.

El Concell es donà per satisfet i es felicità del resultat del Festival pró voluntaris Catalunya, tingut lloc degut a la seva iniciativa i fa constar el séu agraiment pel concurs que li prestaren per a portar-lo a terme les diferentes entitats i periòdics nacionalistes, esquerrans i donà un vot de gracies als companys Caballeria i Rovira que amb llur personal esforç tant contribuiren, com a delegats de la Joventut en el sí de la Comissió organitzadora, a l'explendorositat de l'èxit.

S'acordà reunir-se novament la pròxima setmana entrant per a tractar de portar a terme altres projectes importants que són en cartera i que donarem a conèixer tant prompte en tinguem noticia.

Contra el Monopoli de Pompes Fúnebres

Avui, divendres, a les nou del vespre tindrà lloc al «Cine Montaña» de la barriada del Clot, un important miting contra el Monopoli funerari, en el qual parlaràn entre altres oradors, varis dels perjudicats per l'esmentat monopoli.

Musicals

Música da Camera

L'«Associació de Música da Camera» està ultimant l'organització dels nombrosos concerts que formaràn el curs actual, l'importancia del qual excedirà a la dels anteriors, prenent gran vigoria la vida d'aquesta benemèrita entitat.

Donarà començ a les selectes sessions una audició de quartets, confiada als joves artistes que formen el «Quartet Renaixement» això que és garantia d'una interpretació seriosa i personal, estant senyalat el día 22 de aquest mes per aquest concert.

Seguirà després el gran acontelxement que ens té preparada l'Associació, i que serà sens dubte un dels més importants de la present temporada musical, el concert Pau Casals, que ha despertat el gran interès que ja era d'esperar. Ens diuen que executarà secundat per la notable orquestra que dirigeix el distingit mestre En Josep Rabentós, dos formosos concerts per a violoncel·lo i orquestra, i además una de les mellors «suites» de J. S. Bach per a violoncel·lo sol. L'eximi artista podrà mostrar en els variats aspectes de aquestes obres la seva maravellosa personalitat, que té cap ivada als públics musicals més importants del món.

Aviat es publicarà el Programa General del Curs, en el que van compreses altres solemnitats artístiques, també de gran importancia.

Concert extraordinari

Són tan nombroses les demandes rebudes per a que es dongués un concert exttaordinari de diumenge a la tarda per l'eminent pianista Rubinstein, que l'empresa dels séus concerts ha gestionat i conseguit es dongui en el Palau de la Música Catalana demà passat diumenge a la tarda amb la cooperació de l'Orquestra Sinfònica de Barcelona.

Aquest concert començarà i acabarà en hora hàbil per a que hi puguin assistir les families de poblacions properes a Barcelona que aixis ho han demanat.

El programa el publicarem demà.

La Sinfónica de Madrid

En un dels concerts que anuncia en el Palau de la Música Catalana, la notabilíssima Orquestra Sinfònica de Madrid, es donarà la primera audició d'una obra per a piano i orquestra de En Manuel de Falla que porta per títol «Una noche en los Jardines de España». Per l'interpretació d'aquesta obra vindrà a Barcelona el nostre eminent pianista En Ricard Viñas.

L'Orfeó de Graus

En el concert que l'Orfeó de Graus donarà demà dissabte en el Palau de la Música Catalana, hi pendrà part en obsequi als choristes aragonesos, l'Orfeó Català dirigit pel mestre En Lluis Millet,

La Política

Conferencies

La Junta de la Joventut Radical de Sant Andreu convoca al poble i en particular als obrers ferroviaris. a la conferencia que's celebrarà avui divendres, a dos quarts de dèu de la nit, corrent a càrreg de l'ex-diputat a Corts don Emilià Iglesias, qui desenrotllarà el tema:

«L'evolució socialista de l'Estat. Conservadurisme socialista i radicalisme democràtic. Sa aplicació a la passada vaga ferroviaria».

—Demà dissabte, a les déu de la nit el notable orador doctor don Manuel Mer i Güell donarà una important conferencia en el local de la Joventut Vanguardia Radical (Alfred Calderón, 18).

Desenrotllarà el tema «La revolució passada i la revolució tutura en Espanya.»

Es convida a l'acte a tots els correligionaris.

Miting commemoratiu

En el local de la Joventut Fraternal del districte segón, se celebrarà un miting commemoratiu avui divendres, a dos quarts de dèu de la nit, en el qual taràn ús de la paraula, entre altres oradors, Babra, Fité, Guerrà del Río, Santamaría, Ulled (R. i J.), Puig d'Asprer, Mir i Miró i Emilià Iglesias, que presidirà.

Comitè lliberal

S'ha constituit a Solsona el Comité comarcal del partit lliberal, sota la presidencia de don Josep Esterra.

També s'han constituit els comités locals d'Almenar i Sarroca de Lleida, presidits respectivament, per don Antoni Serrate i don Josep Vilaplana.

Vetllada necrológica

Avui divendres, día 13 d'Octubre, a les 9 de la nit, en la Casa del Poble del districte V, se celebrarà una gran vetllada necrològica en commemoració del setè aniversari del fusellament de Ferrer Guardia.

Pendràn part en dit acte els oradors Javega, Casanovas, Mujal, Duràn i Bellera, Cristòfol Litràn i Puig d'Asprer, qui presidirá.

Anants i vinents

Procedents de Madrid arribaren ahir en l'expres del matí els diputats a Corts senyors Ballvé i Maristany i don Emili Vidal i Ribas.

—S'insisteix en que a darrers de mes vindràn a Barcelona, en viatge de proganda política, els senyors marqués del Cerrello i Vàquez de Mella.

Els del R. ja no hi veuen de contents

—En el ràpit d'Irún arriba avui el Nunci de Pius X, a Espanya, monsenyor Ragonesi per a assistir a la consagració del bisbe preconitzat per Vich doctor Muñoz.

EL MUNICIPI

La sessió d'ahir

A dos quarts de sis començà, ahir tarda, la sessió ordinaria de segona convocatoria, presidint l'alcalde accidental senyor Duràn i Ventosa.

Es llegí, i fou aprobada sense discussió, l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Figuraven en el despatx oficial les següents comunicacions:

Ofici de l'alcalde accidental, de data 7 del corrent, participant el nomenament de don Pere Anguera, don Andreu Rovira i don Calixte Armodone per al càrreg d'alcalde de barri del districte segón.

Idem idem de fetxa 11 del corrent, participant el nomenament de don Marcelí Bertràn, don Joàn Guriñach i don Ramón Calsina per al càrreg de alcalde de barri del districte desè.

Idem idem participant el nomenament de don Josep Salans per al càrreg d'alcalde de barri del districte quart.

Ofici de la «Associació Musical de Barcelona» felicitant a l'Ajuntament per l'acord adoptat de reorganitzar la Banda municipal.

Idem de la Secretaría municipal, sometent a l'aprobació de l'Ajuntament l'extracte dels acords presos pel mateix durant el mes de juliol darrer.

Es donà compte d'uns telegrames rebuts de Saragoça per l'alcalde. Parla un d'ells de la solemne benedicció de la bandera del Casal Català d'aquella ciutat, i l'altre és una salutació que'ls aragonesos envien a Barcelona.

El Consistori acordà haver-se enterat amb satisfacció d'ambdós telegrames.

DAMUNT LA TAULA

Els alcaldes de barri

Entre els dictamens pendents de discussió ocupa el primer lloc un que fa referencia a la remoció de dinou alcaldes de barri del primer districte, acordada per l'alcaldía en data 1 de setembre.

El senyor ROCHA combat aquest dictamen alegant que cap dels alcaldes esmentats viu en el barri o demarcació corresponent.

El senyor MARTI VENTOSA objecta que la circumstancia retreta pel senyor Rocha no's pot pendre en consideració, puix en temps del senyor Pich es nomenaren alcaldes de barri que tampoc residíen on devíen residir, i la llei ha d'ésser igual per uns i altres.

El senyor PUIG I ALFONSO intervé dient que çò que la llei mana és que els alcaldes de barri estiguin domiciliats en la demarcació en la qual exerceixen autoritat. Per a tallar d'un cop possibles abusos, demana que's comenci per revisar escrupulosament els darrers nomenaments aprobats.

A QUARTA PLANA:

Noticies, Espectacles
: I Secció Comercial :

El senyor DURAN I VENTOSA ofereix complaure'l.

Un crèdit d'En Rosés

El senyor COLOMINAS MASERAS s'oposa, pronunciant breus paraules, al dictamen referent al tan cacarejat crèdit del senyor Gaspar Rosés.

Es posa a votació i queda aprobat per 14 vots de majoría. Han votat en contra els radicals.

Els demés dictàmens queden damunt la taula, feta excepció del de la Comissió de Cementiris proposant, a petició del senyor Balañá, l'aprobació d'un compte.

ORDRE DEL DIA

S'aproben a corre-cuita varis dels dictàmens inclosos en l'ordre del dia. Entre ells mereix consignar-se el de la Comissió d'Aixampli proposant l'aprobació del Progecte de condicions, pressupostos i plànols per a la construcció de cloaques, clavaguerons, pous de registre i demés obres accessories als carrers de Coello, Pujadas, Llull, carretera antiga de Valencia i Independencia, i el de la Comissió de Foment demanant que s'interessi del Govern la presentació d'un progecte de llei reformant l'article 164 de la vigent llei d'Aigues en el sentit de que's computi en 250 els 50 litres d'aigua per habitant que's senyalen en l'article esmentat.

S'aprobà també un altre dictamen d'Aixampli per a que's prorrogui fins el dia 31 de l'actual, el plaç d'exposició al públic del plànol d'enllaços i general d'urbanització del terme municipal en la part afectada per la zona d'Aixampli.

Se despatxen sense discussió els restants dictàmens.

Les cèdules personals

Se presenta una proposició demanant que's concedeixin vuit dies més de prórroga definitiva per a l'adquisició voluntaria de cèdules personals.

Els senyors COLOMINAS MASERAS i ROCHA defensen en sòlits raonaments la proposició.

El senyor PUIG DE LA BELLACASA la combat, i en votació nominal per 24 vots contra 9 és rebutjada la proposició.

Mocions

El senyor VILA MARIEGES adverteix que va a explanar la seva anunciada interpel·lació sobre el problema de les aigües.

El senyor ROCHA abans de començar l'interpel·lació, diu que tenint en el séu poder les liquidacions de la recaudació de cèdules creu que primer s'ha de parlar d'aquest assumpte.

El senyor VILA MARIEGES diu que no té inconveniant en ajornar a la sessió próxima la seva interpel·lació, així que s'hagi donat compte del despatx oficial.

Demana el parer dels caps de les minories consistorials.

El senyor ROCHA diu que no sols no hi té inconvenient en acudir al prec del senyor Vila Marieges, sinó que creu que aquella variant l'hora d'explanar-les adquirirà més importancia, que feta depressa i corrents a darrera hora de la sessió.

El senyor PUIG DE LA BELLACASA, també accedeix a la demanda, proposant que l'interpel·lació no excedeixi d'una hora.

El senyor GRAÑÉ, creu que aquesta demanda hauría de quedar com a precedent per a tota mena de interpel·lacions.

El senyor VILA MARIEGES dóna les gracies per l'acullida donada a la seva petició i afegeix que fóra el séu desig per a que l'assumpte prengui estat consistorial que se llegeixi la proposició, síntesi de la seva proposició i quedi damunt la taula per a que la puguin estudiar els regidors, o passi a la Comissió corresponent, per a que formuli dictàmens i se pugui discutir al mateix temps que explanará la interpel·lació.

La PRESIDENCIA diu que la proposició no és reglamentaria.

Informació sobre el Monopoli Funerari

S'aprobà sense discussió la següent proposició, sotscrita pels senyors Andreu, Pagés i Puig i Alfonso: «Que amb el fi de depurar denuncies referents a la manera com cumpleix les obligacions del contracte dimanant de la municipalització del servei de Pompes fúnebres l'Unió d'Empresaris de Pompes fúnebres de Barcelona qui té subrogat el servei de que's tracta, s'instrueixi un expedient, del qual formi part, com element de coneixement, una informació pública, pel terme de 30 dies; i que els delegats per a la instrucció de les diligencies, siguin els senyors don Agustí García Ladaria i don Joan Soler Roig».

El desfalc de cèdules

El senyor ROCHA demana explicacions a la presidencia de la Comissió d'Hisenda respecte al desfalc ocorregut a la recaudació de cédules personals, pel tet de que havent començat aquell des de 11 de maig darrer no s'hagi descubert fins a primers d'octubre.

El senyor PUIG DE LA BELLACASA, com a president de la Comissió d'Hisenda, demana l'ajornament de tota resposta per estar l'assumpte «subjudice».

El senyor ROCHA accedeix a la petició.

El senyor ROVIRA ofereix portar l'expedient a la próxima sessió a fi de que'l conegui el Consistori.

Els abusos de les Pompes Fúnebres

El senyor LLOPIS explica un altre fet vergonyós dels que venen ocorreguent amb motiu de negar-se el públic a utilisar els serveis del monopoli funerari.

Demana que la guarda municipal sigui rellevada d'esser instrument del Monopoli, en contra dels ciutadans, limitant-se a donar compte de les infraccions i rés més.

La PRESIDENCIA li diu que les noticies oficials que té discrepen bon xic de les exposades pel senyor Llopis; però que s'enterarà per a corregir els atropells cas d'esser certs.

El senyor LLOPIS insisteix en que la guarda municipal ha realitzat actes contra els ciutadans obeint a ordres rebudes. Qui les ha donades aquestes ordres, qui en té la responsabilitat? Això es lo que s'ha d'esclarir si volen ésser dignes del compromís contret amb el poble de Barcelona.

La PRESIDENCIA li diu que mai ha ordenat la comissió cap violencia. Lo que hi ha—ategeix—es que si la guarda es veu atropellada, com ha vingut ocorreguent, es natural que respongui en forma deguda.

El servei de neteja

El senyor SAGES pregunta si l'empresa concessionaria del servei de neteja públic paga la multa de 1000 pessetes diaries que se li van imposar per l'alcaldia amb motiu de la demora en realitzar aquell servei.

També pregunta perquè s'han suprimit determinats serveis, dels provissionals que aquella empresa realitza.

La PRESIDENCIA diu que l'alcalde marquès d'Olérdola, va imposar una multa i que per la seva part no ha sigut aixecada.

El senyor de RIBA diu que les multes s'acostuma a deduir-les, quan el Ajuntament fa efectiu els séus comptes.

No havent-hi rés més a tractar a dos quarts de nou s'aixecà la sessió.

La Mancomunitat

Reunió del Consell

El Consell ha resolt els assumptes que figuraven en l'ordre del dia dels Departaments de Foment i Governació.

S'aproven els plecs de condicions amb el compliment de les quals es concedeixen alguns permisos d'obres que afecten les vies de comunicació de la Mancomunitat.

S'aproven les actes de la recepció de la grava per a la conservació de l'afermat dels quilómetres 10 al 29 de la carretera de Gracia a Manresa, i dels quilómetres 1 al 9 de la secció primera de la carretera de Cornellà a Fogás de Tordera, quals respectius contractes foren aprovats pel Consell permanent el dia 22 de març últim.

Queda aprovada la liquidació de les despeses del servei de conservació de carreteres i camins de la provincia de Girona, durant el mes de setembre últim.

S'aprova el projecte del camí veinal del contracte amb l'Estat de Santa Maria de Seva al Brun.

Han estat comunicats al Consell els informes tècnics referents a les ofertes presentades al concurs per a la pràctica de perforacions artesianes de prova a l'Empordà.

Resolució d'alguns assumptes relacionats amb el servei de telèfons de la Mancomunitat.

Havent quedat deserta la segona subasta per a la construcció de la línia telefónica Igualada-Vallfogona-Santa Coloma, acordà el Consell verificar les obres per administració al mateix tipu de la subasta.

El Consell acordà fer constar en acta el testimoni de son agraiment pel concurs prestat per don Agustí Duràn als treballs d'instalació de la línia telefónica de Cervera.

Ha estat designat el Tribunal d'oposicions per al proveiment del carrec d'oficial técnic de la Secció de Telèfons, essent admesos a oposició tots els sol·licitants.

El Consell continúa dedicant preferent atenció a l'estudi del projecte de pressupost de la Mancomunitat corresponent al próxim exercici econòmic de 1917, que serà sotsmès a la deliberació de l'Assamblea de novembre.

Crónica judicial

SECCIÓ PRIMERA.—El jurat per infanticidi que va celebrar aqueixa Sala, per son caràcter fou a porta tancada. Sabèm a ciencia certa que la processada Concepció Gosalba ha sigut absolta.

SECCIÓ SEGONA.—L'Antón Giménez feu un robo l'any darrer, el 8 de Desembre, a carrer de la Universitat. Entrant per la porta del número 23 pujà fins al terrat on hi descargolà el pany i saltà al terrat de la casa del costat i amb una clau falsa obrí l'habitació de la portera robant-li els matalassos. Al ser al carrer va ésser detingut portant a son espatlla «la tan dolça càrrega».

Després dels informes de les parts, el jurat condemnà al Giménez a 4 anys de presiri correccional.

SECCIÓ TERCERA.—Josepa Expósito, segons ens explica ella, a l'esser detinguda amb els útils de robo, pels que està processada, digué no eren séus sinó d'un conegut que habia demanat que els hi guardés.

El jurat, no creient-ho així, la condemná a un any i un dia de presiri, amb l'abono de la presó soferta.

SENYALAMENTS PER AVUI:

SECCIÓ PRIMERA.—Del jutjat de la Audiencia; jurat per robo, contra Manel Batet.

SECCIÓ SEGONA.—Oest; jurat per falsificació de moneda, contra Josep M.ª Herrero.

SECCIÓ TERCERA.—Llotja; jurat per robo, contra Joan Castañer.

Civil

SALA PRIMERA. — Universitat; ordinari, entre Enric Soriano contra «Figols i Camps».

SALA SEGONA.—Audiencia; pobresa, entre Josep Salgot contra Josep Viñas i altre.

Gandesa; pobresa, entre Pau Serrano contra Joan Montornés i altre.

Commemorant la data del descobriment d'América

HOMENATGE A COLOM

Iniciat per la Casa d'Amèrica, es celebrà al migdia d'ahir, aniversari del descobriment d'Amèrica, l'homenatge a Colom.

Es reuní una gran gentada a l'entorn del monument, al peu del qual hi havia tropes d'infanteria de Vergara, cavalleria de Santiago, artilleria montada i guarda civil. Al peu del monument donaven guarda marins armats.

Al sòcol, la Casa d'Amèrica hi havía fet posar una immensa corona de flors naturals amb llaçades dels colors espanyols.

Al replà, i mirant al passeig, s'hi havía disposat una taula per a la presidencia que, minuts després de migdia, fou ocupada pel cònsol de l'Argentina senyor Gache, seient als séus costats el canonge arciprest, delegat del bisbe; l'alcalde accidental senyor Duràn i Ventosa, el comandant de Marina, el magistrat senyor Santandreu, delegat del president de l'Audiencia; el senyor Vidal, delegat del governador; el senyor Perpiñà, delegat de les Societats Econòmiques, i el general Riera, delegat del capità general.

Entre els presents recordem les persones i entitats següents.

De la Diputació provincial, senyors Bastardas, Argemí, Roma i Estapé.

De l'Ajuntament, senyors Puig i Alfonso, Vila Marieges, Rita, Fusté, Cirera, Martí Ventosa, Llopis i Mesa.

De la Casa d'América, el president senyor Méndez Cardona i els de la Directiva senyors Jané, Vehils, Trabal, Muller, Pérez Martín, Menacho, Duràn i Ribas, Ràfols i altres.

Hi havien, a demés, representacions de la Transatlàntica, Unió Gremial, Cambra Industrial, C. A. de D. del C. i de l'I., Societat Econòmica de Amics del País, Foment del Treball Nacional, Lliga Regionalista, Lliga de Defensa Industrial, Cambra de Comerç, Círcol Artístic, Orfeó Canigó, Joventut Argentina, etc., etc.

També hi havía els voluntaris de Cuba de 1869, amb sa bandera, i comissions d'oficials de la guarnició.

Els cònsols americans hi eren tots.

Inicià els discursos el senyor Vehils.

«El dia aniversari d'aquell—digué—inoblidable per al món, que 120 espanyols i l'il·lustre genovès que realça aquesta Porta de la Pau van arribar a terra ultramarina, llavant el pòrtic radiant d'una nova civilització, nosaltres hem volgut reunir els factors de major significació de la ciutat i amb ells representacions vives de l'Exèrcit i l'Armada, congregant-los tots així com un «capital obert», davant el testimoni de les autoritats i dels senyors representants estrangers, per a ratificar, a Barcelona, la fundamental aspiració del país de relligar i intensificar els vincles que l'uneixen amb les Repúbliques Sud-americanes, en el moment precís que la vida internacional s treix un horrible pasme.

A nosaltres ja no ens satisfà aquell vernís retòric que s'ha vingut donant a la relació Hispano Americana i que venía concedint una importancia excessiva al culte verbalista. Però, a desgrat de nostra concepció utilitaria de la relació internacional, a l'empar d'un ampli règim del capital i del treball estem convençuts que és l'ideal que impulsa l'energia de l'activitat. Es mólt cert que la realitat present requereix fets, més que satisfaccions com la d'avui, però els fets nacionals requereixen a la vegada per a produir-se el motor poderós d'un ideal. Mentre l'ideal no s'assenti, mentre la seva arrel no penetri en la conciencia de cada ciutadà, l'esperit públic no experimentarà la necessitat de realitzar-lo.

. . . . . .

Des de la data en la qual Colón, aquell Príncep de l'Heroisme arribat a Espanya disfreçat de captaire, va treure de l'ombra un Nou Món, el sentiment de raça, aquest genre d'amor propi col·lectiu que en la unitat d'origen, de casta i d'ascendencia pren fonament, ha persistit entre americans i espanyols. Cert que sofrí un eclipsi quan el règim polític fou alterat a Ultramar, com conseqüencia lògica de l'esperit modern. Però damunt la terra, l'Estat canvia i el Poble queda: el Rèim passa i la Nació perdura; i damunt la terra, i el poble i la Nació, factors profundes com les fundacions romanes d'algunes de nostres catedrals gòtiques, trobem una força d'unitat, que no decau ni s'adultera.

Es una crida a aquesta «força d'unitat», al «sentiment de raça» que avui allà a Amèrica fa bategar tant els cors, ço que hem volgut fer. I la presencia dels senyors Cònsuls de les Repúbliques de més nou sentit que ha tingut el món, proba que la nostra confiança no ha estat vanitosa.

Barcelona, doncs, presidida pel séu Ajuntament, un d'aquells municipis espanyols, senyors Cònsuls, les derivacions del qual a América fóren el planter, la cel·lula inicial, la base feconda i lliberal de l'organització de aquelles nacionalitats, Barcelona, repeteixo, patentitza en aquest dia còm sab exornar i «empenachar» sa activitat voluntaria i ennoblidora, sa noció de drets i son amor de llibertat, amb una elevada idealitat serena, superior a les passions, que no es tanca mai en motllos, ni agotarà mai son programa executiu, perquè, per ésser la triomfal expansió de ses energies interiors, té per norma única el desig d'una Patria sempre major.»

En aquest moment arriben l'Orfeó de Graus i el Centre Aragonés, amb les senyeres. Són rebuts amb aplaudiments.

Parla després el senyor Perpiñà.

Les societats econòmiques havien d'acudir a l'homenatge, i han acudit amb unanimitat de sentiments. Saluda a les joves nacions americanes amb les quals l'ànima ibèrica es compenetra, i remarca que Barcelona, que rebé a Colón quan tornà per primera vegada d'Amèrica, té el deure d'honrar-lo, perquè és igualment una ciutat que desitja sempre rebre nous germans que en harmònica compenetració amb els fills del país, treballin per l'engrandiment de la patria que vol estar en contínues i estretes relacions espirituals i econòmiques amb Amèrica.

Després parla el senyor Gache, cònsul de l'Argentina.

Els pobles que honren els séus homes, s'honoren ells matixos. La gesta de Colon sorgeix serena a través dels segles gloriosa i espléndida. No era Colon un visionari ni un poeta; era un home pràctic que entreveia la veritat. Recorda els grans navegants que darrera d'ell completaren el descobriment d'Amèrica, fa un elogi de Barcelona i expressa el desig que els vincles entre Barcelona i Amèrica siguin perdurables.

El senyor Duràn i Ventosa—en català—diu que l'Ajuntament acullí amb viva simpatía l'iniciativa de la Casa de Amèrica, de commemorar una data memorable.

Fa 30 anys, en els moments d'eclosió de la ciutat, quan Barcelona es transformava en una gran urbs moderna, els homes que aleshores dirigien els afers municipals cregueren que devien perpetuar el record de les terres americanes com agraint la cooperació d'Amèrica a la grandesa de la ciutat. I s'erigí un munument al descobridor d'Amèrica.

Els homes d'ara, «que si no tenim—diu—els mèrits dels homes d'aleshores, posseim igual voluntat i igual amor a Barcelona» al donar una nova embranzida cap al progrés per fer de nostra ciutat la me ròpoli mediterrània s'han adherit de tot cor a la iniciativa de la Casa d'Amèrica.

I dirigint-se—en castellà—al senyor Gache, com representant dels cònsuls americans, li diu que els fills d'Amèrica són tinguts aquí com germans, i prova en són les contínues mostres de afecte que reb perquè a més dels vincles econòmics amb Amèrica, hi ha una vivissima simpatía esperitual, perquè Barcelona, que a pesar d'ésser una ciutat de tradicions seculars, se sent sempre jove, simpatitza amb les nacions joves que van engrandint-se transformant-se. «Donem-nos tots les mans per a formar part de la col·losal sardana de les nacions llatines.»

El senyor Gache contesta:

«Lo que podría decir como agradecimiento a las bellas palabras del señor Alcalde, lo concreto en estas:—«Visca Catalunya!»

I amb aquesta aclamació i entre aplaudiments, acaba l'acte.

Les tropes desfilen per davant de les autoritats als acords de la banda municipal.

El treball

VAGA ARRANJADA

Segons els informes oficials, ha quedat solucionada la vaga que sostenien 70 obrers ocupats en la fàbrica de vidre que'ls senyors Costa i Florit tenen establerta a Badalona.

D'aqueixos obrers, 59 reanudaren el treball el dimecres i els restants ahir.

Els informes oficials no esmenten rés sobre si la demanda del ral d'augment en el jornal ha sigut atesa, com tampoc parlen de si es tracta d'obrers «excessivament joves». Diuen que són «mozalbetes» i nosaltres — quelcom maliciosos en aquestes coses—creiem que potser no siguin criatures de les que exploten a totes les fàbriques de vidre a ciencia i paciencia dels qui ho deurien evitar.

CONVOCATORIA

Es convoca a tots els fusters a la reunió general extraordinaria que's celebrarà avui, divendres, per a tractar assumptes de moltissima importancia.

LA QUESTIO DELS CONTRAMESTRES

La clausura del sindicat de contramestres «El Radium» no ha donat el resultat que algú potser esperava. La vaga dels contramestres de la barriada de Sans continúa ferma i enèrgica com mai, i tot quant es faci despòticament per a que cessi en la forma que als obrers no convé, ha de contribuir per força a que aquests resisteixin amb més braó.

Des d'En Suàrez Incián fins al darrer individuu de «aquella» brigada que ni mereix ésser nomenada, si no canvien de tàctica s'hauràn ben lluit, ategint fòc a les brases!

CANVIS D'ESTATGE

La Societat de paletes de Sarrià ha traslladat son domicili al carrer de Cornet i Mas, número 23, pis primer, i la d'obrers barbers «La Unica» al carrer de l'Hospital, número 131, baixos.

Cambra de la Propietat

La Junta Directiva de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana celebrà darrerament sessió baix la presidencia de don Bartolomé Bosch i Puig, assistint els senyors don August de Rull, don Santiago Sansalvador, don Antoni Prim, don Joàn M. Grifió, don Felicià Nadal, don Valentí Vía, don Wifred Trilla, don Josep Balcells, don Joàn de Ros, senyor marqués de Barbará, don Emili Ragull, don Tomàs Burrull i don Andreu Gassó i Vidal.

La Junta, després d'admetre cent trenta quatre socis darrerament proposts, tracà ampliament dels projectes del ministre d'Hisenda en quant se relacionen amb la propietat urbana.

S'estudiaren amb tot detall els projectes de llei de contribució especial sobre augment de valor dels immobles (plus valia) el que tractà de la modificació de varis tributs entre ells la contribució territorial, l'impost de drets reals, el de Timbre i el que crea l'impost sobre anuncis en puestos públics que també afecta a la dita propietat,

El president senyor Bosch i Puig al donar compte d'aquest importantissim assumpte, explicà els projectes, posant de manifest l'importancia de cada un en relació amb la propietat urbana.

L'impost sobre solars, que es una de les innovacions del plan del ministre d'Hisenda meresquè examen mólt detingut convenint-se en defensar a la propietat fins on sigui possible contra aquesta nova imposició que tant afecta a Barcelona. puix donada la definició de solars que es fa en el projecte, es comprenen com solars i per conseqüent estàn sujectes a l'impost tots els terrenys del terme municipal per l'especial configuració i estructura de nostra ciutat, acordant-se acudir a l'informació pública oberta per la Comissió de pressupostos del Congrés sobre dit projecte de llei i solicitant la ampliació del plç concedit per aquesta informació escrita.

El projecte relatiu a l'impost anomenat de plus valía fou objecte de meditat examen per part de la Junta. Per a l'estudi detingut d'aquests extrems se nomenà una comissió dictaminadora composta dels senyors Rull, Lanfranco, Ros i Gassó i Vidal.

Es va acordar ademés acudir a l'informació oberta respecte al dit impost sobre els solars.

Se tractà del projectat plan d'enllaçaments i general d'urbanització, donant-se compte de les diverses reunions celebrades pels propietaris afectats per l'expresat plan, explicant el senyor Prim l'actitut dels propietaris en general contraria a l'aprobació del citat plan tal com ara està confeccionat.

S'acordà facilitar a tots els propietaris els medis per a la defensa dels séus drets i interessos i en el séu dia acudir a l'informació pública dintre del plaç, fixant el criteri de la Cambra en assumpte de tant vital interés per a la ciutat per lo que ha d'afectar forçosament al séu futur desenvolviment i per lo que afecta actualment a la situació de la propietat i a la vida econòmica de l'Ajuntament.

Per últim es despatxaren assumptes d'ordre interior dirigint-se al senyor President de la Comissió de pressupostos el següent telegrama:

«Cambra Oficial Propietat Urbana Barcelona estima sumament premiós plaç informació sobre projecte llei modificant varis tributs pregan Presidencia es serveixi prorrogar dit plaç donada la trascendencia i complexitat de dits projectes de llei.—President, Bartolomé Bosch.»

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Ha quedat obert l'abonament a la próxima temporada d'ivern i apesar de que el plaç per a la renovadió sols acaba el dilluns a les onze de la nit, són en gran nombre els abonats a temporades anteriors que han retirat ja llurs localitats. L'Empressa es veu precisada a recomanar als senyors abonats anteriorment no deixen passar el plaç sense retirar ses localitats, doncs tenint moltes d'ellas demanades per nous abonats, es vorà precissada a servirles passat el plaç marcat per a la renovació.

TEATRE ROMEA

Amb l'hermosa comedia dels germans Quintero «La dicha ajena» farà sa presentació demà dissabte la companuía que dirigeix Ricardo Puga. L'obra serà interpretada baix el següent escollit repartiment: García Latorre, Cecilia Ortiz; Manolita, Dolors Soriano; Saavedra, Concepció Bermejo; Julia, Antonia Herrero; Paula, Encarnació Diaz; Lola, Concepció Gil, Gonzalo Vega, Ricard Puga; Josep Ramon, Ramiro de la Mata, Don Faustí, Pau G. Bonell; Solano, Lobo i Sarmiento, Manuel Balmaña; Colmillo, Manuel Somera; Pozo, Nicolau Ventricet; don Melchor, Angel Sepulveda; Molero, Joàn Sainz; Berruguette, Joaquim Rea; Bautista, Anicet Aleman.

L'obra serà presentada amb decorat nou construit baix la direcció dels autors senyors Alvarez Quintero.

El diumenge per la nit tindrà lloc l'estreno de la graciosa domedia «El asno de Budiràn».

TEATRE TIVOLI

Ha debutat darrerament la simpática tiple senyoreta Corola Salvador i en veritat hem de dir que la seva vis cómica molt natural i garbosa es per a ter llarga carrera en aquest teatre.

Tenint de lluitar amb el bon recort que deixà la Suàrez amb la «Doro» de «Serafín el pinturero», va lluirse extremadament la senyoreta Salvanor obtenint merescudíssims aplaudiments. No es la seva veu de potencia i força, emperò agrada per la delicaeesa amb que la juga subrallant ventatjosament el pasatges de mès picardía i gracia.

Creiem sinceramente que quan estarà mes entrenada amb les taules alcançarà èxits grosos.

L'Orfeó de Graus a Barcelona

L'alcalde accidental senyor Duràn i Ventosa ha enviat un telegrama al de Graus saludant-lo i donant li compte de l'arribada i coral rebuda en aquesta ciutat dels orfeonistes d'aquella població.

* * *

Els orfeonistes varen dedicar el día d'ahir al descans i visitant la ciutat,

Una de les principals atraccions dels fills de la muntanya, naturalment, és la mar, i varen anar a visitar el grandiós vapor trasatlàntic «Infanta Isabel», ancorat en el port.

Mentrestant al Palau de la Música Catalana varen ensajar al piano les senyoretes Pepita Sazatornil i Conxita Lopez, solistes de dit Orfeó.

Ahir ensajá tot l'Orfeó, preparant-se pel concert que havía de donar a la nit, al Centre Aragonés i per al que dissabte a la nit donará al Palau de la Música Catalana.

Visitaren, també, els orfeodistes, el Palau esmentat.

* * *

La Comissió municipal organitzadora de les festes a l'Orfeó de Graus ha acordat efectuar en obsequi al mateix un passeig marítim pel port de Barcelona i un banquet popular al Tibidabo el qual se celebrarà dissabte.

* * *

D'una carta que el mestre Bargunyó, ánima d'aquesta entitat artística, ha enviat a un confrare, aquest ne fa públics els seguents paragrafs:

«Grans han estat les dificultats, no la més petita, la guerra sorda que ens ha fet l'element oficial, el mateix element oficial que no va permetre que En Costa fos regidor en els últims anys de la seva vida, malgrat la decidida voluntat del poble i de les classes representatives de Graus.

. . . . . .

»L'Orfeó ha matat el joc a Graus, ha purificat la cançó, ha educat. en una paraula, aquesta gent senzilla que en les hores d'esplai, tot ho han deixat per assistir als ensaigs en les crues i nevades nits de l'hivern, durant el qual ens veiem precissats, a causa del mal temps, a suspendre mólts ensaigs.

. . . . . .

»En aquesta comarca hem conseguit fer-los apareixer les cançons xavacanes i encanallades si en les altres poblacions espanyoles s'hagués aconseguit el mateix, quin pas més gran per la moral i la cultura artística dels pobles!

Govern civil

EL PREU DEL PA

Al despatx del governador civil interí es reuniren ahir migdia el representant dels flequers, el dels fariners i el cap de la secció de Finances de l'Ajuntament senyor Vidal i Guardiola per a veure de trobar una fórmula que permeti vendre el pà sense augment de preu.

En la reunió quedà aprobada una fórmula que tant el farinaire senyor Figueras com el flequer senyor Carbonell sotmetràn a estudi dels respectius representats. Ademés, aquesta fórmula serà remesa a la Junta de Transports per a sapiguer si l'accepta.

Creuen els senyors Carbonell i Figueras que amb l'aplicació de la fórmula proposada es contendría l'alça que menaça sofrir el preu del pà.

VISITA

Estigué al Govern civil, conferenciant amb el senyor Die i Más, el president del Foment del Treball Nacional, senyor comte Caralt.

REUNIONS

Foren autoritzades per a ahir les següents reunions: Obrers fogoners de «La Naval», constructors mecànics, constructors de pianos, gravadors en cilindre, fusters, ebanistes, estucadors, paletes d'Horta, Monte-Pío de barbers, expendedors de vi de Sant Martí, Associació de l'Arbre de Noel, «Defensa cinematográfica» i Ateneu Graciene de l'U. F. N. R.

Els successos

DETENCIÓ.—Ahir a la matinada, el rellotger establert a la Rambla dels Estudis, 11, don Enric Martín, va requerir la intervenció d'un municipal per agafar, al carrer de les Basses de Sant Pere, un home conegut per «El García», vei d'aquesta via, i al qual el dit rellotger acusa com autor d'un robo que es cometé temps passat al séu establiment.

Fins ara, el robat no havía pogut averiguar el domicili del suposat delinqüent.

En poder d'aquest han estat trobades 1.235 pessetes que, juntament amb ell, han quedat a disposició del jutjat.

INCENDI.—A la botiga número 230 del carrer de Mallorca es declarà un incendi que fou apagat ràpidament pels bombers de relén de primera sortida baix les ordres del cap de fe don Antón Falqués.

El foc destruí una estanteria i un mostrador sobre el qual havía algunes botelles de licors.

Marítimes

Ahir tarda i per la comissió nomenada al efecte, fou reconegut al dic el pailebot de tres pals «Carmen», el qual serà abanderat en Espanya.

—Ha sigut anomenat capità del vaixell «Azalfarache», el de la marina mercant don Josep Heredia i Pecci.

—Amb motiu de celebrarse la festa de l'aniversari del descobriment d'América, la majoría dels vaixells anclats en nostre port, ostentaren ses banderes, ensenyes i gallardets.

Arxius, Museus i Biblioteques

ARXIUS:

Episcopal: Palau Episcopal.

Municipal.—Obert de les dèu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comptes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

LA GUERRA

De l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES
DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 12

Activitat recíproca d'artillería al S. del Somme i al Woevre.

Nit relativament tranquila al restant del front.

Aviació.—Una esquadreta francesa ha bombardejat aquesta nit l'estació de Vigneulles, amb resultats constatats,

COMUNICAT OFICIAL BELGA

PARIS, 12

Rès de particular a senyalar, fóra d'una curta lluita en la qual l'artillería belga ha agafat sota el séu foc les organitzacions alemanyes de l'E. de Boesinghe.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 12

Al Càucas, a la regió del litoral, hem rebutjat els turcs dels cols de prop de Iega i Tchernardjix.

Ens hem instalat a la vora del riu Kaxhutderey.

DE ITALIA

ROMA, 12

Hem près sota una xarxa d'atrinxeraments a la zona de Cosmagnon, tot el maciç de Monerle les primeres vessants de Boite, fent 530 presoners.

A la vall de Travignole hem rebutjat un atac.

Hem enfonzat una part de les trinxeres enemigues entre Sebor i Vertoiba, fent 781 presoners.

Al Carso hem près una linia de trinxeres entre Vippaco i la costa de Novaville i els turons propers, fent 5034 presoners.

COMUNICAT OFICIAL ANGLES

LONDRES, 12

En cinc cops de mà executats aquesta nit al sector de Massine, bosc de Grenier i Haisnes hem infligit pèrdues als alemanys i fet alguns presoners.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 12

Comunicat oficial francés de l'exèrcit d'Orient:

A l'ala dreta les forces britàniques han franquejat la vía fèrria i ocupat Pronik.

Al centre hem près les primeres linies enemigues dels turons de l'O. de Gevgheli.

A l'ala esquerra l'exèrcit búlgar ha rebut reforços i oposa resistencia desesperada a les tropes serbies.

L'exèrcit aliat ha fet del 1 al 16 d'aquest mes 2616 presoners.

Comunicat oficial rumá

BUCAREST, 10

A Tarlanc, Mocci i a l'O. de Jiul hem rebutjat atact.

Hem ocupat una posició al N. Pedreal.

Als turons de Jiul hem progressat.

Hem bombardejat Vidin, provocant un incendi.

Al Reichstag

GINEBRA, 12

Segons comuniquen de Berlin, el Reichstag ha aprovat una llei prorrogant la llegislatura.

Iniciat un debat polític, von Bassermann ha dit que la gran comissió ha ha examinat tots els medis de guerra.

Ha recomanat als diputats que s'abstinguin de tota discussió sobre la guerra submarina i ha afirmat que la situació militar és bona en tots els fronts.

Anglaterra és el principal enemic. Cal recórrer a tots els medis per a vèncer-la.

L'éxit de l'empréstit de guerra demostra l'unió i lo res lució del poble de prosseguir la lluita fins a un final victoriós.

Altres oradors han fet elogis de la disciplina i valor de les tropes i de la voluntat del poble de defensar la patria.

L'Entente i Grecia

PARIS, 12

La premsa publica una nota dient que l'almirall Dartige du Fournet, comandant de les forces navals aliades a l'Orient ha entregat al Govern helènic una nota relativa a la seguretat de les tropes i les flotes aliades. El terme expirava ahir. Si les mides reclamades no són executades, l'almirall s'encarregarà de la seva execució. Tot lo que pugui ésser utilitzable contra nosaltres, material de guerra, ferrocarrils, etc., serà neutralitzat.

L'actitut de Grecia

ATENES, 12

La nota de l'almirall Dartige du Fournet exigía el seqüestrament de la flota grega i el control de tots els ferrocarrils de l'Estat i en la Duaua de Pireu.

Grecia ha acceptat totes les demandes de l'Entente i ha començat el desembarc de les dotacions i el desmontatge dels canons de la flota.

A l'Albania

ROMA, 12

A l'Albania hem ocupat Premeti, a la vora del Vojussa.

A la Cambra dels Comuns

LONDRES, 12

A la Cambra dels Comuns Mr. Asquith ha manifestat que'ls aliats. des del comeuçament de l'ofensiva del Somme, han fet 60,479 presoners, i han près 304 canons i 1030 ametralladores. D'aquests totals corresponen als anglesos 28.050 presoners, 121 canons i 397 ametralladores.

També ha presentat un projecte demanant un crèdit de 300 mil·lions de lliures esterlines, amb lo que arriben a 1330 mil·lions de lliures els crèdits per a l'any econòmic de 1916-17, i a 3.132 mil·lions de lliures els crèdits des del començament de la guerra.

Mr, Asquith ha fet constar els progressos dels fraucesos i anglesos al Somme. i els èxits colonials.

Ha fet ressalta la completa unitat d'acció en les operacions dels Estats Majors de les quatre grans potencies.

Ha dedicat elogis a Serbia, Bélgica, Portugal i Rumanía, ponderant el paper que desempenyent en la guerra.

Hauría volgut afegir-hi el nom de Grecia, la qual al'hora actual encara pot desempenyar dignament el séu paper de conformitat amb les gloriose tradicions del séu gran passat.

D'un discurs

LONDRES, 12

A la Cambra dels Comuns, Mr. Asquit ha acat el séu discurs dient que la guerra no pot a abar amb un compromís deshonrós, sota el fals nom de la pau.

Hem de fer l'esforç necessari per a vèncer. Els que han sucumbit no han fet endevades el suprem sacrifici.

Les intencions dels aliats al prosseguir la guerra no estàn inspirades en l'egoisme ni en la venjança, sinó per la necessitat d'exigir reparacions adequades pel passat i garanties serioses de pau per a l'avenir.

Seguidament la Cambra de's Comuns ha aprovat els nous crèdits per a la guerra.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE CATALA

ESPANYA

(De 9 matt a 12 nit.

Parla En Romanones

Concell a Palau

MADRID, 12

A les dèu del matí s'ha reunit el Concell de ministres al Palau sots la presidencia del rei.

La referencia que d'aquesta reunió ha donat el comte de Romanones, ha estat la de tots els Concells. això és: marxa dels debats parlamentaris, programa del Govern, propòsits d'aquest de conseguir l'aprovació dels projectes per comptar amb l'adhessió de la majoría.

Aquests han estat els punts tractats pel president en son discurs en el que es refereix a la vida interior.

En lo internacional també lo de sempre; marxa dels aconteixements, assumpte dels submarins, última incursió d'aquests vaixells en les aigües jurisdiccionals dels Estats Units i difícil problema que això planteja.

Hi ha hagut, per desgracia una part nova en el discurs del president: la memoria del senyor Barroso, amb lo qual el president interpretava els sentiments de tots sos companys de Gabinet.

Acabat el Concell els ministres s'han dirigit a la Presidencia per a celebrar la segona reunió ahir anunciada.

Al dir de tots ells, el Concell serà administratiu amb objecte de complir el tràmit de posaa el ben vist a nombroe expedients que necessiten com a requisit indispensable per la seva validesa l'haver passat pel Concell de ministres.

El senyor Burell, home expansiu i sempre amable amb els periodistes, ha fet algunes consideracions sobre el debat que ahir hi hagué en el Congrés al voltant de l'arrendament de les mines d'Almaden i ço que ha dit está condensat en la interrupció que feu ahir al senyor La Cierva.

Li sembla mólt bé que les mines se entreguin per a la seva explotació a un sindicat obrer, però si a la mida se li dóna caràcter de generalitat; perquè els obrers de Linares demanaràn lo mateix i en son dret de sol·licitar-ho també estaràn els empleats de les tres Companyies de ferrocarrils que són propietat de l'Estat.

Això té l'inconvenient de que afluiràn a sindicar-se mólts obrers i els jornals serien reduidíssims; però en canvi, serà impossible fer vagues.

El comte de Romanones, després de donar escasa referencia del Concell celebrat al Palau, ha anunciat que demà sortirà cap a San Sebastià, amb l'objecte de donar el pèsam a la familia del senyor Barroso. No tornarà fins dilluns.

A les dotze han quedat els ministres reunits a la Presidencia.

Dictámen favorable

MADRID, 12

La comissió que entent en el projecte de llei concedint drets passius als militars casats «in articulo mortis» ha emitit informe favorables.

Altre que pregunta

MADRID, 12

El diputat senyor Domingo dirigirà demà al Govern una pregunta referent a la neutralitat.

Li contestarà el comte de Romanones.

La Cierva i les mines d'Almaden

MADRID, 12

Concretant el senyor La Cierva les manifestacions que ha fet en llurs discursos del Congrés referent a l'arrendament de les mines d'Almadén, ha presentat al projecte corresponent una esmena que equivaleix a un projecte nou.

Demana que es redueixi el projecte a un sol article amb arreglo als següents bases:

Que el règim d'explotació actual es canvii pel de cooparticipació dels obrers en els beneficis.

Que allò es faci per medi de contracte colectiu, amb participació directa o indirecta.

Que el règim estigui a càrreg d'un concell d'administració que resideixi a Madrid dependent del ministeri de Foment.

Que dit concell d'administració el formin un president, delegat del ministeri; dos enginyers, del Còs de mines; dos funcionaris d'Hisenda; un advocat de l'Estudi, i un enginyer de mines, que actuarà de secretari amb veu i vot.

Que en breu plaç se procedeixi a la reforma d'installació del servei de les mines, a proposta del consell d'administració i amb informe de l'Institut Nacional de Previssió.

Que el Govern pugui modificar el actual sistema de retirs d'obrers, sobre la base de que disfrutin dels beneficis els majors de 55 anys que hagin treballat en l'interior de les mines i els majors de 60 anys que hagin treballat en l'exterior i portin un mínim de 20 anys de serveis.

Que el Govern quedi autoritzat per estab eixer amd caràcter definitiu o de assaig industries auxiliars o complementaries amb els beneficis de les mines amb mires a diferentes aplicacions gue per l'economia i defensa nacional puguin tindre les mines d'argenviu.

Concell de ministres

MADRID, 12

A la 1'30 han donat per terminada la reunió els ministres i tots al sortir han manifestat que el Concell havía estat administratiu despatxant-se una porció d'expedients d'Hisenda, Foment, Marina i Instrucció pública, encara que cap ministre havía portat cartera a l'entrada.

El comte de Romanones ha encarregat al nou ministre de Gracia i Justicia que aprofitant les dades i antecedents que ja tenía recopilats el senyor Barroso prepari un projecte de llei d'indult general o d'amnistía per a sotsmetre'l lo més aviat possible a l'aprobació del Concell de ministres i presentar-lo tot seguit a les Corts.

Ha anunciat que el dilluns o dimarts pròxim es celebrarà un altre Concell en el qual el govern tractarà detingudament d'alguns assumptes dels quals no ha pogut ocupar-se per manca de temps.

Se li ha preguntat si havien tractat de la qüestió internacional i ha eludit la resposta.

El Banc Agrícola

MADRID, 12

S'ha constituit la comissió que ha de dictaminar sobre el projecte de creació d'un Banc Agrícola.

Ha nomenat president el senyor Zulueta.

Sembla que el propòsit de la comissió és obrir una informació escrita.

Les Corts

SENAT

MADRID, 12

A l'hora de costum s'obre la sessió presidint el senyor García Prieto.

L'arquebisbe de TARRAGONA lamenta que no es paguin als mestres els augments que se els han concedit.

El senyor TORMO diu que la comissió de pressupostos no s'ha reunit encara per a dictaminar els projectes del senyor Alba, perquè no s'han rebut encara en la Cambra.

El PRESIDENT: Ahir se donà compte d'haver-se rebut varis de ells.

El senyor PALOMO en nom de la comissió, diu que no té aquesta cap assumpte pendent.

Se passa a l'ordre del día i s'aprova en votació definitiva el projecte de llei suprimint els oficials quintos del ministeri de la Governació.

Segueix el debat de reformes militars.

El general OCHANDO estudia técnicament el projecte i diu que les reformes són ara més necessaries que mai.

Aplaudeix la tendencia de les bases del projecte, però afirma que al desenrotllar-les ha incurrit en defectes que poden subsanar-se.

Afirma que hi ha mòlt personal de generals i queíes, sobre tot de l'escala de reserva i en situació de cuartel, i que aquest personal hi ha que seleccionar-lo.

Diu que es prodiga el pas a la reserva de generals assimilats de cossos auxiliars i que cada vegada se els fa passar a la reserva en edat més jove.

Entenc que hi ha que posar en condicions carreteres, túnels i ferrocarrils per a transportar grans pesos.

Diu que debem aspirar a tindre segona i tercera linea de 600,000 homes i 150,000 mil de primera linia.

Considera que les forces que s'assignen a Balears i Canaries són insuficients, i que deu portar-se a Barcelona i Valencia un regiment com mida previssora que estigui disposat a marxar a Balears en el moment necessari.

Afirma que el plan de defensa del Reine té grans defectes que poden subsanar se.

Nous diaris

MADRID, 12

Per a mólt en breu s'anuncia l'aparició de dos nous diaris. Un se titularà «La Nación» i serà propietat del marqués de Polavieja, dirigint-lo el popular cronista de «A B C» Juan Pujol; l'altre se titularà «El Independiente», tenint al séu càrrec la direcció el notable escriptor Eduard Ortega Gasset, fins fa poc conceller gerent de «El Imparcial».

La política del primer serà puramente neutralista i la del segón liberal.

El ministre de la GUERRA diu que contestarà al discurs del general Ochando quan faci el resum del debat.

El senyor LOPEZ PELEGRIN contesta en nom de la comissió dictaminadora al general Ochando. Defensa el dictamen i fa algunes aclaracions.

L'arquebisbe de TARRAGONA intervé per a alusions. Entent que l'exèrcit de primera línia es petit per a la potencia econòmica d'Espanya i considera que deuen suprimir-se els capitans d'Estat Major.

Lamenta que hi hagi un sol coronel en el clero castrense. Demana que se augmenti el número de capellans.

Demana també que'ls destins a les zones de reclutament siguin desempenyats per oficials de la reserva.

Censura que no siguin incluits en els beneficis del projecte els còssos de la guardia civil i de carrabiners.

Acaba dient que no creu que'l límit de la carrera de soldat hagi d'ésser el grau de capità.

El ministre de la GUERRA elogia el discurs de l'arquebisbe de Tarragona i diu que tindrà en compte les seves observacions.

Se sospèn el debat i s'aixeca la sessió.

CONGRES

MADRID, 12

Comença la sessió a un quart de quatre baix la presidencia del senyor Villanueva i estant en el banc blau els ministres de la Governació i de Foment.

Els escons estàn desanimats.

Se dona compte de la mort del diputat don Alfred Vicenti.

El PRESIDENT pronuncia sentides paraules en elogi del finat, tent resaltar el séu amor a Galicia i a la premsa.

Pronuncia un discurs eloquent que es acollit per la Cambra amb una salva d'aplaudiments.

Els senyors DOMINGO, BARCIA, GONZALEZ BESADA i VENTOSA s'adhereixen a les paraules del president en expresius discursos, essent especialment eloquent el del senyor Gonzàlez Besada, que testimonia el amor que jamai s'extingirà en Galicia a la memoria del finat.

El ministre de FOMENT s'adhereix eu nom del govern.

S'acorda per unanimitat que consti en acta el sentimen de la Cambra per la mort del senyor Vicenti.

El comte de COLOMBI fa un preg relatiu a les carreteres de Sevilla.

El ministre de FOMENT li contesta.

Jura el càrrec de diputat el senyor Portela.

El comte dels ANDES formula altre preg d'interés local.

El ministre de la GOVERNACIO li contesta.

El senyor RODRIGUEZ ACOSTA demana que es parti a la Cambra un expedient electoral.

El ministre de la GOVERNACIO ofereix portar-lo.

El senyor DOMINGO reclama un expedient electoral de Tarragona. Censura l'actitut de la guarda-civil en una fàbrica de Tarragona on els obrers vagaven perquè se'ls obligaba a treballar dotze hores diaries.

El ministre de la GOVERNACIO li contesta.

El senyor RAVENTOS demana que s'activin les obres del port de Denia i que es reparin les carreteres d'Alacant.

El ministre de FOMENT li contesta.

El senyor ALBAFULL demana un expedient electoral de Girona.

El senyor APARICIO solicita antecedents per a estudiar els projectes de llei referent a la Tabacalera i al monopoli d'explosius.

El senyor DOMINGUEZ AREVALO demana que s'obligui al Banc de Espanya a favoreixer el crèdit agrícola.

El senyor BERTRAN I MUSITU reclama que es reparin les carreteres del districte que representa.

El ministre de FOMENT diu que seràn ateses en la mida de lo possible.

S'entra a l'ordre del dia i es reanusa el debat relatiu a les mines de Almadén.

El senyor CANOVAS CERVANTES intervé per alusions. Estudia la situació d'aquells obrers i les alternatives perquè ha passat la llegislació de les seves condicions de treball.

Opina que qualsevol solució que es dongui al problema, deu tenir-se present la necessitat de millorar les condicions en que estan treballant els obrers.

Estima acertat que es tallin abus s però cuidant de respectar els drets llegitimament adquirits per els treballadors.

El senyor NUNEZ DE ARCE li contesta en nom de la comissió dictaminadora.

El senyor FERRER VIDAL, consumeix el segón torn en contra del dictamen.

Elsenyor FERRER I VIDAL fa un llarg i documentat discurs sostenint que abans que tot es deu buscar l'abaratiment del preu del frasc de l'argentviu.

El senyor NUÑEZ DE ARCE li contesta en nom de la comissió.

Seguidament rectifiquen els dos oradors.

S'acorda la pròrroga de la sessió.

El senyor VENTOSA intervé per a alusions.

Senyala l'enorme augment del preu de cost del frasc d'argentviu de Almadén.

¿Resol la situació el projecte del senyor Alba? No la resol, i, en cambi, ha suscitat un problema nou.

Després de les declaracions de l'enginyer director de les mines de Almadén, subsisteixen, a mon juí, les diferencies entre els datos estadístics. Els arguments del senyor La Cierva queden en peu.

El comte dels ANDES: Demano la paraula.

El senyor VENTOSA: El projecte no dona beneficis al Tresor. Ens exposem a donar al contratiste unes mines riquíssimes i que ens les torne arruinades.

L'economía no pot excedir de la xifra de 400.000 pessetes a l'any, la qual no compensa els innombrables perills que ofereix a l'Estat el arrendament de les mines.

Les causes de que'l negociat sigui ruinós estàn en el contracte amb la casa Rotschild per a la venda d'argent viu.

(Arriba a la Cambra el comte de Romanones i conferecía amb el senyor Villanueva.)

Lasa Rotschild—segueix dient el senyor Ventosa—compra en ferm tot l argentviu del món menys el d'Espanya, que'ls pren a comissió. Clar está que procurarà vendre'l tot abans que'l d'Espanya i per això en el nostre mercat l'argent viu ha sigut vençut pel de ajtres nacions.

La data d'expiració del contracte de venda de l'argentviu dèu concordar amb la data d'expiració de l'arrendament.

Proposa l'assaig durant cinc anys el sistema d'administració de l'Estat.

Allavors—afegeix—que acabarà el cotracte de venda d'argenbiu amb la casa Rotschild i haurà hagut temps de estudiar bé l'assumpte, pot abordar-se la resolució que indica el projecte en tota la seva integritat i amb veritable coneixement de causa.

El senyor GASCON i MARIN li contesta per la comissió.

Fa resaltar que en l'assumpte hi ha un problema econòmic i una questió d'humanitat que es refereix a la situació dels obrers.

La comissió—diu—no pensa que's dupliquin amb el treball dels obrers els beneficis que l'Estat obtingui de Almadén. El contractista estarà subgecte a severa inspecció de l'Estat, no existint per tant els perills que senyala el senyor Ventosa.

No podem convertir Almadén en una secció de beneficencia. sense que això vulgui dir que tinguem el més petit propòsit de danyar als obrers.

El senyor VENTOSA rectifica, mantenint les afirmacions principals del séu discurs. Proposa la creació d'un organisme que estudii i proposi la solució del problema per tot l'any 1922.

El senyor GASCON MARIN rectifica negant-se a aceptar la proposició del senyor Ventosa.

El compte del ANDES intervé per a alusions. Anuncia que es presentarà una esmena qual esperit acepta el senyor NUÑEZ D'ARCE. en nom la comissió.

El senyor MOYA GASTON nega que el inginyers de mines haigin sentit mai egoisme colectiu que pugus ser contrari als interesos d'Espanya.

Analitza detalladament le situació dels obrers d'Almadén.

El ministre d'HISENDA: Les afirmacions de S. S. proben que hi haurà allí molta gent i el discurs resulta uua argumentació en favor del projecte.

El senyor MOYA i GASTON acaba proposant que les mines d'Almadén passin a administrar-se pel ministeri de Foment.

El senyor NUÑEZ DE ARCE li contesta.

(Com que estàn per a acabar-se les hores de sessió la Cambra s'inquieta).

El senyor BARCIA i altres diputats reformistes fant frequents interrupcions.

El ministre d'HISENDA dirigint-se al senyor Barcia li diu: S. S. passa les tardes en tertulia i no s'ha enterat de l'assumpte. Jo no vinc a la tertulia i ho probaré a S. S. no deixant passar cap tontería.

Entre el ministre i el senyor Barcia se creuen trases quelcom vives.

Seguidament se sospén del debat i s'aixeca la sessió.

Les obligacions del Tresor

MADRID, 12

Dintre de pòcs dies s'obrirà la negociació de noves obligacions del Tresor al 4 per 100 per 200 mil·lions de pessetes.

El submarí «Peral»

MADRID, 12

En el ministeri de Marina han manifestat que en quant es subsanin algunes deficiencies observades en les probes preliminars del submarí «Isaac Peral», el primer submergible de la marina espanyola, realitzarà les probes oficials, les quals es calculen per a finals del corrent mes i immediatament empendrà el viatge a Espanya.

ESTRANGER

Méxic

Contra-revolució

NOVA YORK, 12

La contra-revolució mexicana, organitzada per En Félix Díaz, amb el concurs dels conservadors i elements intel·lectuals, guanya terreny.

Darrera hora

D'Espanya

El nou ministre

MADRID, 12

Al arribar aquest matí al ministeri de Gracia i Justicia el nou ministre senyor Alvarado s'extranyà de no trobar en l'edifici més que als porters.

Immediatament marcharen varis ciclistes en busca de l'alt personal del ministeri i a la arribada d'àquest el senyor Alvarado prengué possesió del càrreg.

Indudablement, lo sucseit obedeix a un error en l'hora a que devía acudir el personal.

Més de la guerra

De l'estranger

Victoria Italiana

PARIS, 12

Gran alegria ens ha causat la brillant victoria italiana en el Carso, entre St. Oietro, a l'E. del Montfalcone.

Aquesta victoria tindrà gran influencia sobre el front rumà i rus.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES
DE LES ONZE D'ANIT

PARIS (Torre Eiffel) 12, 11 nit

Al N. del Somme, els francesos realitzaren bastants progressos, a l'O. de Sailly-Sell.

Al S. del Somme, intensa activitat d'artillería.

No hi hagué cap acció d'infantería.

Als Vosgos, els francesos realitzaren amb èxit una incursió a una possició enemiga, fent 11 presoners.

L'artillería francesa bombardejà una fàbrica de gassos asfixiants, prop de Mulhouse, provocant un gran incendi.

SALONICA. — Les tropes serves rebutjaren alguns violents contra-atacs búlgars i ocuparen la població de Brod.

A tot el restant del front hi hagué canoneig i es desenrotllaren bastantes escaramuces.

Els avions francesos bombardejaren Prilep i Philippopolí.

NOTICIES

NECROLOGIES.—A les onze d'ahir matí i a les tres de la tarda, respectivament, han estat portats al cementiri els cadàvers dels doctors La Vallina i Clariana. Com de costum, han presidit els enterraments el Rector i catedràtics de les diferentes facultats. Els cadàvers han estat portats al vestíbol de l'Universitat on s'han cantat absoltes.

—Ha mort a Madrid la gentil i bella senyoreta Na Mercè Mori i Sala, germana del nostre company en la premsa i amic particular nostre, don Artur.

Rebi el distingit amic Mori, la demostració sincera del nostre condol.

El proper diumenge, dia 15 del corrent mes, a les quatre de la tarda, tindrà lloc en el immediat poble de Sant Joan Despí i organitzada per els mestres consorts nacionals, don Joan Perich i Valls i donya Gabriela de Frígola i Barbaza, una festa escolar a fi de commemorar amb tota pompa i esplendor el «Tricentenari de Cervantes» i «La Festa de la Raça» (Descobriment de Amèrica), quals actes culturals seràn presidits pel Delegat regi de primera ensenyança i Degà de la Facultat de Medicina, don Mariàn Batllés i Bertràn de Lis, en representació del Ministre de Instrucció Pública i Belles Arts.

—Fàbrica Rellotges Girod. Ferràn 30, Rellotges-pulsera plata i xapats or.

Avui queda oberta en la Secretaría de l'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, Portaferrissa, 6, pral., l'inscripció al curs que el doctor Gallart i Monés, començarà el dimarts dia 17 de l'actual a les 6 de la tarda a l'Hospital de la Santa Creu, sobre malalties de l'aparell digestiu.

El dijous dia 19, a les 6 i mitja de la tarda tindrà lloc la primera de la serie de conferencies que dit doctor Gallart donarà en l'esmentada Academia i tractarà sobre's Semeiologia i formes clíniques de l'úlcera gàstrica, i continuaràn les altres tots els dijous.

Demà dissapte tindrà lloc en l'Ateneu Gracienc, una important vetllada musical en la qual i pendràn part valiosos elements artístics.

L'eminent concertista de piano, En Federic Longà tocarà les millors composicions del plorat Albeniz, prestanthi el séu concurs ademés, el professor de violi, En E. Colominas, el reputat tenor en A. Vallvé i la distingida cantatriu Na Carme Melchor Ferrer.

La secció d'excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, efectuarà el proper diumenge una excursió familiar a la font Quintana d Horta.

Dita secció amb motiu de son XII aniversari, celebrarà el dia 22 del corrent un banquet, admetent-se inscripcions per a dit acte.

Per l'Unió Gremial, s'ha cursat el següent telegrama:

Excm. senyor Lluis Sedó. Hotel París. Madrid. Enterada Unió Gremial reunida en Assamblea extraordinaria Delegats contestació telegrama a la qual s'ofereix promoure Corts aprobació Llei Propietat Industrial esperant prompta interpelació anticipant-li nostre incondicional reconeixement. El saluda afectuosament.—Agustí, President.

—En època de malalties infeccioses molts metges recomanen beure l'aigua *mineral natural* VICHY CATALA que surt del manantial a 60 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

Ahir la Guarda civil de Barcelona festejà la seva patrona amb els actes i festes de costum.

Ha visitat a l'Alcalde accidental senyor Durán Ventosa, el bisbe d'aquesta diócessi Dr. Reig, per a participar-li que avui arribará a aquesta ciutat el Nunci de S. S. en Espanya Monsenyor Ragonesi.

Demà, dissabte, s'acaba el plaç per a matricular-se a l'Escola Superior d'Agricultura, (carrer Urgell, 187), a qualsevol dels cursos de les carreres d'Enginyer-Agrícola i Técnic-Agrícola, que en ella es cursen.

Des del dilluns que comencen les classes, sols s'admetrà la matrícula amb un recàrreg d'un vint per cent.

El President de la Cambra Espanyola de Comerç, Industria i Navigació de Buenos-Aires, don Gonzal Sáenz, rescent arribat a Barcelona va estar ahir a la Cambra de Comerç i Navigació d'aquesta ciutat on fou rebut pel President d'aquesta última Corporació con Joan Perpiñá amb qui cambià impresions sobre els medis més eficassos que podríen emplear-se per a fomentar el comerç entre Espanya i la República Argentina, procurant no sols el robustiment de les relacions mercantils existents entre ambdós paissos, sinó, ademès, la creació de noves corrents d'intercanvi per a l'iniciació de les quals semblen ésser propicies les circunstancies presents.

L'entrevista evidencià el cordial afecte reinant entre les dugues corporacions expressades i son comú desig de treballar amb anhel a favor de l'expansió econòmica d'Espanya.

A la Casa de Curació del Pilar continúa móltmillorat En Françesc Prat, encarregat de la secció de tintorería de la fábrica d'En Matas qui fou ferit fa alguns dies al dirigir-se al treball, per un altre obrer nomenat Agustí Bonvehí.

El metxe forens, doctor Vilarrasa, extragué avui al ferit un projectil que tenía incrustat a l'octava costella.

El senyor fiscal ha denunciat una targeta postal, injuriosa per a l'Exèrcit alemany, publicada per la casa Sampons, d'aquesta ciutat.

S'han revalidat, entre altres, per al titol de Enginyer Industrial a l'Escola d'aquesta ciutat, els nostres estimats amics Jaume Carner i Galotre, Miquel Canals i Pont, Lluis Soler i Serra, Josep Llubera i Soler, Enric Puiggalí i Ginesta, Enric Juandó i Alegret, Ramir Puig i Puig, Lluis Masnou i Pujol i Josep M. Soler i Carreras.

La nostra cordial enhorabona!

El dissabte, 21 del corrent, a les sis de la tarda, tindrà lloc al Círcol de l'Unió Mercantil Hispano-Americá (Plassa de Catalunya, 4), la conferencia que l'il·lustre politic antillà i eloquent orador Dr. don Josep de Diego, president de la Cambra de Delegats de l'Associació Llatino-americana de Puerto Rico, dedica a l'Associació de Periodistes de Barcelona.

Versarà la conferencia sobre el tema «El Problema hispano-americano» i a l'acte, que promet esser móltimportant, estàn convidades totes les autoritats d'aquesta capital, entitats econòmiques i distingides personalitats.

Reunides les Comissions de la Federació de Gremis de Líquits i Agremiació de Taberners en l'Unió Gremial, per a estudiar el Projecte de Llei presentat pel ministre d'Hisenda sobre el Monopoli d'Alcools, ha acordat celebrar una Assamblea extraordinaria a la que convida a tots els afectats per a que assisteixin a dit acte, que tindrà lloc en el local de l'Unió Gremial, Plassa del Teatre, 2, principal, a les 5 i 1/2 de la tarda del proper divendres día 13.

El día 8 del present mes la Societat d'oficials esculptors figuristes efectuà una visita al «Centro Aragonés» quedant móltcomplascuda de les atencions de que fou objecte per part de la Junta i demés personal del «Centro».

Diversions públiques

Teatres

Gran Teatre del Liceu

EMPRESA VOLPINI TEMPORADA 1916-17

Queda obert l'abonament, a l'Administració d'aquest Teatre, d'onze a una del matí, de quatre a set de la tarda i de dèu a dotze de la nit.

Als senyors abonats, de les temporades anteriors, se'ls hi reservaràn llurs localitats fins el 16 de l'actual, a les onze de la nit.

TEATRE CATALÁ ROMEA

Companyia RICARD PUGA.—Demà, dissabte: Inauguració de la temporada. LA DICHA AGENA.—Diumenge, tarda: LA DICHA AGENA.—Nit, estrena, EL ASNO DE BURIDAN.

TIVOLI! TIVOLI!

Avui, divendres, a les cinc, vermouth popular. Regalades les localitats. Entrada, 30 cèntims. Primer. «El olivar» Según. «Gigantes i cabezudos».—Nit, a un quart de dèu. Primer, «Los cadetes de la reina». Según. «Serafín el pinturero», Entrada, 60 céntims.

Teatre de Novetats

Companyia cómic-dramàtica

FRANCISCO MORANO

Avui, divendres, nit, a dos quarts de dèu. Novena a Gran Moda. L'apropossit «Pido la palabra». El drama tràgic, en tres actes, «El obscuro dominio» i el sainet cómic, en un acte, «La casa de los crimenes».—Demà, dissabte, «El obscuro dominio»,—Diumenge, tarda: «El obscuro dominio».—Nit: «El intérprete de Hamlet».—Assatjant-se: «El rey del acero».—Es despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia ELENA JORDI

Primer actor A. Nolla.—Avui, nit, a dos quarts de déu. Primer. CONSULTA IMPROVITZADA. Segón. El vodevil d'èxit mondial, en quatre actes, traducció catalana d'En Amichatis, L'ASSALT A LA BASTILLA

presentació esplendida.—Es despatxa a comptaduria—Proximament un vodevil de gran èxit.

TEATRE APOL

Avui, divendres, ASSAIG GENERAL del nou drama, en sis actes,

La duquesa espia

(Amor que redime), que s'estrenarà demà, dissabte, amb decorat i vestuari nous.

Teatre Poliorama

Companyia LARRA-LOPEZ ALONSO

Avui, divendres, tarda, a les quatre. «El infierno». — Nit, a dos quarts de dèu. «La frescura de Lafuente.»

Parc de Barcelona

Gran centre de Sports. Totes les tardes sensacionals Atraccions.

GRAN CASINO del PARC de BARCELONA

Elegant Café Restaurant. Immillorable servei. Cuberts a cinc pessetes. Magnifics salons per a banquets.

AVUI, SOIREE EXTRAORDINARIA

BALLS MODERNS DE SALO, per notables parelles i amenitzats pel reputat QUINTET VERDURA. Accedint als desitjos del públic, la distingida parella MALAZOF ballarà la seva seva admirable creació, VALS POETIC.—Nit: Entrada de passeig, 0'10.

DEMA, DISSABTE: Primer dia del interessant CONCURS INTERNACIONAL DE VALS, INSEPARABLE.

Concerts

Palau de la Musica Catalana

Dissabte, al vespre. Concert per

L'ORFEO DE GRAUS

que dirigeix el mestre BORGUÑÓ prenent-hi part l'ORFEÓ CATALÁ, dirigit pel mestre Ll. Millet. Programes i localitats: Magatzems de musica «Unión Musical Española» (abans casa Dotesio) 1 i 3, Portal de l'Angel, i R. Maristany, Plaça Catalunya, 18.

Palau de la Música Catalana

DIUMENGE A LA TARDA

Concert extraordinari, darrer per L'EMINENT PIANISTA

A. RUBINSTEIN

amb la cooperació de la ORQUESTRA SINFONICA DE BARCELONA que dirigeix el mestre J. LAMOTE DE GRIGNON

Localitats i programes: Magatzem de Musica «Unión Musical Española» 1 i 3, Portal de l'Angel.

Music-Halls

Eden Concert

Assalt 12. Telèfon 3332

Tots els dies, tarda i nit, grans concerts Grandiosissim èxit de la nova troupe, de la qual forma part la notable «étoile», de l'Olympia de París,

RENE CASTI

Totes les tardes, de set a dos quarts de dèu, Aperitif-Diner-Tango.

Totes les nits, després de l'espectacle, SOUPERS TABARIN

FOLIES BERGERE

Telèfon 3.929. Music-hall Parisien.

60 artistes. 60. Grandiós succés. LA MORA I MANZANO, HEROINA LA CUBANITA

Emilia Piñol

única en són geare

Music-Hall POMPEIA

Temple de la Alegria. Telèfon, 2458.—Tots els dies, grans programes. Varietès i un sabrosissim vodevil. Entrada lliure. Butaques gratis.

MONTE CARLO

Assalt, 26. Telèfon 4.317

Tots els dies, tarda i nit, grans concerts per hermoses artistes, noves a Barcelona.—Proximament debut de la genial cançonetista

LA PRECIOSILLA

NOVELTY

Gran Music-hall prop del teatre Cómic

Tots els dies, varietès, concert per 35 hermoses artistes i graciosos

VODEVILS

ALCAZAR

7, UNIO, 7. Telèfon número 2212.

Tots els dies tarda i nit

Vaudeville :: Varietés :: Soupers-Tarin

Moulin Rouge

Vila Vilà, 93 i 95 Telèfon, 4.348

Tots els dies, tarda i nit, grans concerts

Entrada lliure Butaques gratis

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Societat Patria Chica

Barbará, 16. bis Tarda nit grans concerts

Cinematógrafs

Gran salò cine Doré

Avui, divendres, grans sessions de cine i lo més gran que's pot veure en varietès, diariament s'omple el local, tenint que tancar les taquilles, móltsdies, abans de començar, quedant-se mils de persones sens poguer entrar, proba evident que, el cartell, és a gust del públic. Hi pendran part en les sessions, de tarda i nit, les següents atraccions.

Comiat de l'home de més grac

Tom Mils

célebre ciclista de gran èxit

Debut dels celebres artistes

Los Cabañas

reis del fil-ferro en llur genre

Bella Venus

hermosissima balladora, decorat propi, presentació elegant.

Exit dels célebres duetistes tan volguts d'aquest públic

Los Romeu

els quals es presenten amb decorat i repertori de llur exclussivetat.

Ovacions a la més xulona de nostres cançonetistes

Carmen Flores

la qual es presenta amb nou repertori. No deixar de venir a saludar a la vostra xulona que tant us agrada

Carme Flores-Carme Flores-Carme Flores

hi hà que veure-la cantant LA SINFOROSA i la BALBINA, dugues creacions que's faràn célebres dintre de poc.

Com veurà el públic, lo que s'anuncia, és de lo millor que hi hà en el geare de varietès

Es despatxen localitats numerades, sens augment de preu, per a tota la setmana, a les mateixes taquilles del cine, des de les onze del matí

Varies

Gran Café del Teatre Còmic

Tots els dies, grandiosos concerts pel prodigiós noi de 10 anys

Jules Della Rosa

FRONTO COMTAL

Avui, tarda, a les quatre.

DOS GRANS PARTITS

Rojos: CECILIO i EGUIA.

Blaus: GRABRIEL i CARRERAS.

Butlletí Comercial

Borsa de Barcelona

Mercat lliure de valors

Operacions

Exterior 0'00, Nord 71'20 Alacants 00,00 Andalús 67'75 Orense 17'45 Plates 00'00 Filipines 00-00 Mercantil 51'00 Colonia 63 25 fi d'octubre

De tres a quatre de la tarde es feren a Llotja els següents canvis:

Interior 4 per 100 A.	76'45
Idem B.	75'35
Idem C.	76'20
Idem D.	00'00
Idem E.	75'15
Idem F	75'00
Idem G H	75'15
Amortitzables per 100 A	98'50
Idem B.	98'00
Idem C.	98'20
Idem D	00'00
Idem E.	00'00
Idem F.	00'00
Idem 4 per 100 C.	90'90
Exterior 4 per 100 A	84'40
Idem » » B	84'30
Idem » » C	84'30
Idem » » D.	84'20
Idem » » E	84'00
Idem » » F	84'05
Idem » » G. H.	00'00
Municipal.	
dem semestre	00'05
Idem ser. A, B C, 1906	85'30
Idem 1907 D.	00'00
Idem ampliació 1912 B.	00'00
Idem serie E, 1912	82'00
Idem id. F.	81'75
Idem Aixamplis 1899	00'00
Idem aixamplis 1907	00'00
Idem idem 1913	85'75
Idem Bons Reforma.	81'00
Idem ampliació 1913. B.	00'00
Idem idem 1916, B.	84'25
Idem Sarria.	00'00
Diputació	88'50
Idem serie B.	84'25
Mancomunitat	00'00
Caixa de Crèdit Comunal	00'00
Bonos Exposició d'l. Eléctriques	00'00
OBLIGACIONS	
Nord (Prioritat).	67'10
Lleida aReus	00'00
Villalba a Segovia	85'10
Almansa, 4 per 100	83'05
Nord 4 per 100 (Osca)	00'00
Sant Joan	00'00
Alsásua.	89'50
Almansa (adheridas)	00'00
Alacant 5 per 100 A.	00'00
Idem 4 i mig per 100 B.	88'50
Idem 4 per cent C.	82'30
Idem « D.	0'55
Idem « E	88'15
Roda a Reus	00'00
Frances 2 1/4 1878	53'25
Orense	00'00
Cáceres	00 00
Andalusos	88'35
Secundaris	00'00
Sarrià a Barcelona.	104'50
Port de Barcelona	00'00
Id. Melilla	100'00
Id. de Sevilla.	00'00
Ebres 5 0/0	00'00
Bons Construcció Nava.	100'00
Carbons de Berga	00'00
Gas i Electricitat E	8 '75
id. F	88'25
Elèctriques 5 per 100	00'00
Idem 1912 5 per 100	00'00
Societat Valenciana d'Elects.	00'00
Energia Eléctrica	00'00
Cía. Mallorquina Electricitat	97'00
Trasantlantiques, 5 per 100	00'00
» »	00'00
Tranvies 4 per 100 General	00'00
Idem 5 per cent «	00'00
Tranvies Sant Andreu	00'00
Idem Aixample i Gracia 4 per 100	00'00
Canal Urgell.	00'00
Aigues 3 o/o	00'00
Filipines	00'00
Foment d'O. i C. 5 o/o	00'00
Asland 6 o/o	00'00
Asland preferent	00'00
Banc de Barcelona.	00'00
Id. de Tarrassa	00'00
Ebres	00'00
Espanya Industrial	00'00
Pavimentsi Construccions	00'00
Hulera Espanyola	00'00
ACCIONS COMPTAT	
Nord.	00 00
Alacants.	00'00
Orense.	00'00
Andalusos.	67'55
Plates	00'00
Colonial	00'00
Telefons	98'00
Mercantil	00'00
Gas E.	75'00
Filipines	00'00
Obres i Construccions.	00'00
Banc de Barcelona.	82'50
Pavimentsi Construccions.	00'00
Hulera Espanyola	00'00
— Fi octubre —	
Interior.	00'00
Exterior.	00'00
Nords.	21'40
Alacants	00'00
Andalús	67'95
Plates	00'00
Filipines.	00'00
Colonials	63'62
Orense	00'00
Mercantils.	51'00
FRANCS	00'00
LLIURES	00 00

CUPONS

COTITZACIO OFICIAL

Facilitada a les 5 de la tarde del dia 16

Efectes públics

	Cone
Interior, sèrie A. emisió 1908.	76'00
» » B. »	75'00
» » C. »	00 00
» » D. »	00'00
» » E. »	00'00
» » F »	00'00
» » G. i H.	00'00
Exterior (estamp.) série A.	83'40
» » » B.	00 00
» » » C.	83'30
» » » D.	83'15
» » » E.	00'00
» » » F.	82'65
» » » G H	85'00
Amortisable, sèrie A.	98'20
» » B.	98'00
» » C.	97'00
» » F.	00'00

Borsa de Madrid

4 per 100 Interior	00'00
4 per 100 Amortisable.	90'00
4 per 100 Exterior.	000'00
Banco d'Espanya.	440'00
Companyía de Tabacs	273'00
Banc Esp. Rio Plata	255'00
Francs	85'05
Lliures.	23'62

PERE MIR

BANCA, BORSA, CANVI DE MONEDES

PLAÇA DE PALAU, 4.-Telèfon, 1913

Imp. d'EL POBLE CATALA, Est, 16.

Gotes Mares Sulfuroses de Bar

Excelent medicació sulfurosa per als herpes, llagues, engines, escròfules, bronquitis i demés enfermetats per a les que estigui indicat l'ús del sofre o de les aigües minerals sulfuroses. Poden usar-se les *Gotes Mares Sulfuroses de Bar*, amb la beguda, banys, gargarismes, pulveritzacions, etc.

Demani's en totes les farmacies

Preu del frasc: 3 pessetes

Amb Benefactor

TIRANT-BENEFACTOR

PATENTAT

PEL DESENROTLLO DEL PIT DE LES SENYORES CAVALLERS I NENS

Indispensable a tota persona que aprecii i practiqui l'higiene en el vestir. Amb l'ús del TIRANT-BENEFACTOR les senyores conseguiràn el desenrotllo dels seus pits, poguent prescindir aixís de medicines i ungüents perjudicials moltes vegades a la salut.-De venda a casa dels senyors EDUARD SCHILLING, S. en C. Barcelona-Madrid-Valencia, i al fabrican de lligues i tirants «Smart».

AMADOR ALSINA

Riera S. Joan, 8, Barcelona, que enviará follet gratis a qui el demani.

Aparells parlants

discs i rotllos autoplanos

COMPRA, CANVI I LLOGUER

NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona

isucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

DINER en 2ª hipoteca, usdefruits, per indivises i sobre genres, pianos carruatges i tota garantía que convingui Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en les tres, propietaris, industrials i comerciants, des de'l 1 1/2 per 100 al mes.

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 73, entresol, primera

EL FARO

127, Hospital, 127

Rebudes les novetats de tardor i hivern

Grandiós assortit

Trajos a mida de 25 a 100 pessetes

Gabans a mida de 35 a 100 pessetes

: Robes confeccionades :

Camisería, Corbatería, Genres de punt, Berrets, Gorres, etc.

Preu fixe :: Economia veritat

ES REALITZEN

Calçats a preus inverossímils

17-Rambla Catalunya-17

AL BUEN GUSTO

SALÓ de LIQUIDACIONS

Gangues veritables

Rambla Corts

(Monument Güell)

UROMIL

Poderós anti-reumàtic absolutament inofensiu

L'UROMIL aconsegueix curacions jamai assolides amb preparats de LITINA, PIPERAZINA, etc. en malalts rebels a tot tractament. L'UROMIL produeix immediatament un augment d'orina, purifica la sang, tonifica el cor, desinfecta les vies orinaries, redueix els càlculs, facilitant la seva expulsió. Es lleugerament efervescent i no exerceix la més insignificant influencia perjudicial per a l'estòmec, encara que's prengui en dosis elevades.

Els anàlisis de l'orina, als pocs dies de pendre l'UROMIL demostren científicament que és incomparable per a disoldre l'excés d'àcit úric i curar totes les manifestacions de la DITESIS URICA, les conseqüencies de la qual són: el

REUMATISME

GOTA-ARENILLA

ARTRITISME

CÓLICS

NEFRITIS

Dipósit general: Laboratoris Viñas, Clarís, 71.

EN VENDA: CASA SEGALÁ, VDA. ALSINA, VICENS FERRER, ETC., ETC.